

Za Viktorii Žižkov kopal i král komiků

07.09.2023

FK Viktoria Žižkov obléká druhé nejstarší dresy v Česku. Hrál v nich i Vlasta Burian, který kvůli fotbalu dostal výpověď z divadla Rokoko.

Patří mezi nejstarší a neúspěšnější fotbalové kluby u nás. Řeč je o FK Viktoria Žižkov, která vznikla v roce 1903 a letos slaví 120. narozeniny. Průkopníky fotbalu byli na Žižkově středoškolští studenti. Hrál se na Baklovce, v místech dnešního Žižkova náměstí, v Kanálce (Rajská zahrada), na Kostnickém náměstí nebo na Cikánce. Když žáci žižkovské reálky — dnešního Gymnázia Karla Sladkovského — založili Viktorku, jeden z jejich prvních zápasů skončil debaklem. „Slavia vítězila lehce v poměru 13:0, neb Viktorie hrála pouze s 8 muži. Nepěkně působilo u Viktorie, že brankář nebyl ani patřičně oblečen,“ psaly Národní listy v květnu 1903. Hráči si brzy zvolili úbor v národních barvách červené a bílé, což je dodnes druhý nejdéle užívaný sportovní dres v republice, a začali pilně trénovat. Velikým dnem bylo 29. září 1909, kdy klub vykopl míč na novém hřišti na Ohradě. Podařilo se mu totiž získat pozemky bývalé cyklistické dráhy mezi ulicemi Biskupcova a Jeseniova nedaleko dnešního kina Aero.

Během prvních deseti let existence se Viktorka probjovala mezi nejsilnější družstva v Praze. Pozici si udržela až do roku 1914, kdy přestřílela Slavii 2:0 a 1:0. Řetězec velkých úspěchů ukončila první světová válka a mobilizace. Hned v prvních dnech narukovali hráči Zvelebil, Hubač, Český, Lomoz a Mysík, následující rok už bylo ve válce 150 členů Viktorie. Sestava se měnila každý týden a výkonnost kolísala. Taky se začaly pořádat benefiční zápasy. Třeba v dubnu 1915 hrála Sparta proti smíšenému týmu Viktorie a Slavie. „Polovina čistého 29. září 1909 klub vykopl míč na novém hřišti na Ohradě Text Josef H. Myslivoček a Klub přátel Žižkova Za Viktorii Žižkov kopal i král komiků Vlasta Burian se stal fotbalovou senzací Retrospektiva — 25 výnosu bude věnována ku podpoře raněných vojnů fotbalistů, druhá polovina pomocné válečné kanceláři. Fotbalová federace vydala na ten den zákaz jiných zápasů, aby návštěvnost, a tudíž i výnos byly maximální,“ psaly Národní listy.

Fotbal hráli i odvedení hráči. Třeba za mužstvo 28. pěšího pluku v Szegedíně kopali útočníci Prokop, Mütter Müller a Breburda. Tehdy začaly přicházet zprávy o prvních padlých. Na italském bojišti zahynuli vynikající obránce Gustav Zvelebil a Zdeněk Wackerbauer, na ruské frontě František Kutta. „Krutá válečná Morana vyrvala ze řad Viktorie celou řadu dobrých kamarádů,“ stálo později ve vzpomínce, na které byl soupis 16 padlých. Ještě roku 1918 se pak z ruského zajetí vraceli přeživší hráči.

Během války se v Praze objevila zajímavá fotbalová hvězda — herec Vlasta Burian. V roce 1917 působil jako brankář ve Spartě. „Burian zachytil výborně, slovo dalo slovo a Vlasta již skládal brankářskou maturitu, chytal proti Slavii! A udržel čisté konto, Sparta vyhrála 3:0 a Burian se stal pražskou fotbalovou senzací,“ píše se v publikaci 25 let Viktorie. Burian ten rok odešel k žižkovským fotbalistům a s klubem vyrazil na velikonoční zápasy do Pešti. „Nejvíce starostí dal Burian. Ne však svojí vinou. V tu dobu dobýval již kabaretních ostruh v divadélku Rokoko za ředitelství Edy (Eduarda) Basse.

Rozjeli jsme se s Vlastou k němu. Na naši žádost o uvolnění Vlasty na velikonoční svátky odpověděl ihned zamítavě. Nedlouhé váhání obou přátel ukončila rázná Burianova věta: ‚Co bychom dělali, já jedu!‘ A Vlasta opravdu jel,“ připomínají autoři knihy a zároveň dodávají, co následovalo: „Viktoriáni sice jednou remizovali a jednou prohráli, avšak s týmy, které porážely v té době dokonce slavný Rapid Vídeň. Vlastu při návratu do Prahy čekalo nemilé překvapení — výpověď z Rokoka.“ Po konci války se Vlasta Burian vrátil do Sparty a hrál za ni až do roku 1924. Fotbalu zůstal věrný i potom, kdy působil taky jako rozhodčí.

Po roce 1918 se klub spolu se Spartou a Slavíí vrátil mezi elitu a vydržel tak do 30. let. Hráči jezdili po celé Evropě. Největší tuzemský úspěch přišel v roce 1928, kdy Viktoria získala svůj první a dodnes jediný titul ligového mistra. Ten rok bylo zároveň kvůli schválené výstavbě bytů zrušeno hřiště na Ohradě. Návrh na novou plochu na Vítkově se neprosadil, takže nový stadion s kapacitou 35 tisíc diváků vyrostl nakonec ve Starých Strašnicích Na Třebešíně. Přestože jeho provoz nedokázal klub dlouhodobě financovat, hráčům se dařilo — třeba v roce 1934 se podíleli na stříbrné medaili z mistrovství světa v Římě. Perzekuce 50. let znamenaly pro klub změnu názvu na Slavoj Údržba, tým zároveň klesl do nejnižší soutěže. Roku 1960 už jako Slavoj Žižkov konečně postoupil do druhé ligy.

V místech dnešního stadionu v Seifertově ulici, který zahájil svůj provoz v roce 1952, se z počátku hrálo na škváře. Vzhledem k tomu, že tu byli k vidění bývalí reprezentanti, vyprodat 5 000 vstupenek nebýval problém. V roce 1965 se vrátil název Viktoria Žižkov a zatravnila se plocha stadionu. V roce 1968 byla postavena tribuna a o pět let později první umělé osvětlení. Tak začala nová éra jediného klub, který dokázal vzít mistrovský titul Spartě a Slavii.

Galerie

3 fotografie

